

DOMINIC SANDBROOK

AVENTURI ÎN TIMP

NELSON EROUL MĂRILOR

Ilustrații de Edward Bettison

Traducere din limba engleză de Mircea Pricăjan

POLIROM
2025

Cuprins

Prolog. Semnalul	9
------------------------	---

Partea I

Băiatul care a plecat pe mare

1. Horatio și căpitanul	19
2. Începe călătoria	33
3. Tărâmul ceții și al gheții	49
4. În junglă	64

Partea a II-a

Război total

5. Domnia terorii	83
6. Mările însângerate	99
7. Ochi pentru ochi	113
8. Ori moarte, ori glorie!	129
9. Căutătorii de comori	146

Partea a III-a

Legati ca frații

10. Misiune în necunoscut	165
11. Caută, găsește, distruge	177
12. Bătălia navală de la Abukir.....	192

Partea a IV-a

Sub vulcan

13. La umbra Vezuviului	211
14. Ochiul furtunii	228
15. Tunurile din Copenhaga	242
16. Tiranul Franței	257

Partea a V-a

Victory

17. <i>Victory</i> pornește spre sud	275
18. Ultimul rămas-bun	290
19. Ziua decisivă	306
20. Trafalgar	321
21. Dumnezeu și patria mea	341
Epilog. Funerariile	352
<i>Nota autorului</i>	371

Pe uriașa navă-amiral franceză, *L'Orient*, viceamiralul François-Paul de Breuys urmărea cu groază înaintarea flotei lui Nelson.

După ce alesese calea mării la treisprezece ani, Breuys era unul dintre cei mai experimentați navigatori ai Franței. Provenea dintr-o familie aristocrată și fusese luat la ochi în timpul Revoluției. Dar, la fel ca mulți alți căpitani de nave, rămăsese loial drapelului național.

Deși Breuys comanda treisprezece nave de linie, unele dintre ele erau vechi, iar marinarii lor, lipsiți de experiență. Echipajelor le lipseau alimentele și apa de băut, iar moralul era foarte scăzut.

Așa că acum, pe când studia prin telescop navele care se apropiau, știa că ar fi fost o nebunie să atace. Cea mai bună strategie, și-a spus el, era să rămână la ancoră în golf, să aștepte ca britanicii să avanseze și să dezlănțuie iadul atunci când ajungeau în bătaia tunurilor lor.

A făcut un gest scurt din cap spre locotenentul său.

— *Sonnez le branle-bras!* a strigat locotenentul. *Aux postes de combat!*

Când toboșarii au început să bată ritmul cu putere, marinarii francezi s-au grăbit la posturile lor de luptă...

Era patru și jumătate și soarele asfințea rapid. Ei își continuau drumul, mândria Royal Navy, navigau în ordine perfectă în direcția umbrelor tot mai lungi.

Pe puntea superioară a navei *Vanguard*, amiralul privea drept înaintea, întruchiparea fermității neabătute. În următoarele ore, viitorul Egiptului, poate chiar și al Marii Britanii, avea să fie decis.

În vârful catargului a urcat semnalul pe care căpitanii lui așteptau de mult să-l vadă:

PREGĂTIREA DE LUPTĂ

Mai jos flutura un alt semnal, ordonând tuturor navelor să ancoreze de la pupa imediat ce ajungeau în bătaia focului. Aceasta era o tactică pe care Nelson însuși o concepusese, inventându-i chiar și un semnal propriu, întrucât era o idee atât de îndrăzneată.

Ancorarea de la pupa avea să fie extrem de complicată. Fix la momentul potrivit, marinarii trebuiau să desfacă velele, să reducă viteza navei și să arunce ancora grea de douăzeci de tone, după care să dea fuga sub punte ca să opereze tunurile. Și toate acestea la lăsarea întinericului, în timp ce se aflau sub tirul francezilor...

Dar, dacă reușeau, navele lui Nelson aveau să fie în poziția perfectă pentru ca oamenii lui să pună în practică tot ce învățaseră, lovindu-i fără milă pe francezi și nelăsându-le nicio cale de scăpare.

Niciun alt echipaj din lume nu ar fi putut s-o scoată la capăt. Dar Nelson credea că oamenii lui erau mai pricepuți și mai bine pregătiți decât oricare alți marinari din istorie. Acum trebuiau s-o dovedească.

Chiar înainte de ora cinci a mai ridicat un semnal, ordonând căpitanilor să-și concentreze focul spre primul rând și centrul grupului de nave inamice. Se apropiau acum de apele puțin adânci de la intrarea în golf. După ce treceau de bancurile de nisip, puteau vira la babord pentru a-i ataca pe francezi.

Soarele apunea, scaldând golful într-o lumină roșie ca de sânge. La cinci și jumătate, Nelson a semnalat din nou:

FORMAȚI LINIA CUM E MAI AVANTAJOS

Goliath a lui Thomas Foley a condus coloana pe după bancurile de nisip, urmată îndeaproape de *Zealous* a lui Samuel Hood. Și, pe când Foley se apropia de pradă, și-a dat seama că francezii îi lăsaseră o deschidere vitală.

În loc să ancoreze aproape de țărm, navele lui Breuys lăsașeră o breșă fatală. Era exact atâta loc cât le trebuia atacatorilor ca să intre între francezi și țărm – ceea ce avea să le permită să deschidă focul asupra părții dinspre uscat, unde echipajele lui Breuys nu s-ar fi deranjat să pregătească tunurile.

Foley nu a ezitat. A trecut razant pe lângă nava franceză din față, măturând-o cu focuri de tun, și a ancorat pe partea

dinspre mal. Următoarele patru nave britanice, *Zealous*, *Audacious*, *Orion* și *Theseus*, i-au urmat exemplul, împrășcând foc cu furie din gurile lor de tragere.

Deși echipajele franceze s-au grăbit să se mute pe cealaltă parte, era prea târziu. Primele lor două nave erau deja iremediabil distruse – și britanicii avansau acum de-a lungul liniei franceze, trăgând fără milă.

Între timp, *Vanguard* a lui Nelson conducea atacul din cealaltă parte, dinspre mare. Asta făcea ca francezii să fie prinși între două linii de nave britanice, lipsiți de apărare în mijlocul focului încrucișat.

Sub punte, pe tunarii lui Nelson curgeau apele. Urechile le țiuiau de la bubuitul tunurilor; fețele le erau negre de funingine, plămâni, plini de fum, gâtlejurile, carne vie de la atâta strigat.

Dar, cu tot vacarmul de nedescris, cu tot praful și așchiile care îi înconjurau, oamenii nu își abandonau misiunea, încărcău și trăgeau, încărcău și trăgeau, iar și iar. Pentru asta se antrenaseră. Asta avea să facă din Marea Britanie stăpâna mărilor.

Unele dintre navele lui Nelson încasau acum lovituri teribile. Pe *Goliath*, un băiat marinar era pe cale să apropie un chibrit de tunul său când focul inamic i-a smuls la propriu mâna. Cu calm, băiatul s-a aplecat, a luat chibritul cu cealaltă mână, a aprins tunul și abia după aceea s-a dus sub punte să-l caute pe chirurg.

Vanguard suferea și ea lovituri grele. Când focul francezilor a sfâșiat greementul, puntea s-a umplut de șrapnel și așchii, iar scândurile s-au îmbibat de sângele marinarilor.

Apoi, cam pe la opt și jumătate, o bucată zimțată de fier s-a răsucit prin aer, venind cu o viteză atât de mare, că n-a mai fost timp să fie evitată.

L-a lovit pe Nelson cu forța unui fulger. A căzut și, dintr-o tăietură adâncă la cap, i-a țâșnit sângele.

— Am fost ucis! a gemut el. Să-i amintiți soției mele de mine!

Totuși, după ce oamenii lui l-au dus în cabină și chirurgul i-a șters sângele, a fost clar că, în cele din urmă, avea să trăiască. Rana arăta oribil, șrapnelul îi smulsese pielea pe o porțiune de vreo opt centimetri, dar nu era nimic în comparație cu oasele sfărâmate și membrele retezate din jur.

În câteva minute, Nelson era din nou pe punte, cu capul înfășurat în bandaje, pregătit pentru confruntarea finală.

Se lăsase noaptea peste nisipurile Egiptului. Pe mare, unde odată flotele Romei și Cartaginei luptaseră pentru controlul lumii antice, valurile erau acoperite de fum și flăcări.

Cu primele cinci nave franceze scoase din joc, ambarcațiunile lui Nelson au pornit spre centrul formațiunii inamice – navele cu două punți *Le Franklin* și *Le Tonnant* – și, mai presus de toate, spre colosala navă cu trei punți *L'Orient* a lui Breuys, care avea o sută douăzeci de tunuri.

Prima s-a ivit din fum *Bellerophon*, a căpitanului Henry Darby, care a ancorat lângă nava-amiral franceză, trăgând din toate tunurile. Timp de jumătate de oră, Darby a lovit flancul inamic, dar a încasat la rândul-i lovituri grele din partea tunurilor de pe *L'Orient*.

Până să se retragă *Bellerophon*, două dintre catargele sale fuseseră secerate, velele fuseseră sfâșiate și aproape două sute dintre membrii echipajului erau morți sau răniți. Între ei erau patru locotenenți, făcuți bucăți de tunurile inamice, și Darby însuși, care își pierduse cunoștința din pricina unei răni la cap.

Atunci, alte două nave britanice – *Alexander* și *Swiftsure* – s-au apropiat de nava-amiral dușmană. Încet, dar sigur, presiunea lor a început să se vadă.

La ora nouă, *L'Orient* avea deja probleme mari. Sub uriașul său steag tricolor, puntea era un amestec sângeriu de lemn sfărâmat și corpuri sfârtecate.

Între acestea era și corpul viceamiralului Breuys. Rămăsese la post sub focul nimitor, fusese lovit în cap și în braț și aproape că fusese tăiat în două de o lovitură în stomac. Oamenii lui au încercat să-l care sub punte, dar le-a făcut semn să plece. Voia să moară așa cum trăise, pe puntea navei sale.

Atacatorii au deschis din nou focul. Apoi, unul dintre elevii-ofițeri de pe *Alexander* a strigat și a arătat spre puntea de la pupa vasului dușman, unde o strălucire portocalie sinistră se răspândea cu rapiditate.

Nu era nicio îndoială: *L'Orient* ardea. Cu fiecare secundă, flăcările erau mai fierbinți și mai înalte.